

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Csónak viharban (Olasz tengerpart), 1937 körül | *Boat in Storm (Italian Landscape), around 1937*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60x73 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Márffy Ödön (kétszer | twice)

Jelezve balra fent | Signed above left: Márffy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 4 600 000 Ft | 13 333 EUR

Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft

Estimate: 17 391 – 23 188 EUR

OEUVRE-JEGYZÉK SZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NR.:

4,6,1,6. In: Rockenbauer: Márffy.

Maklár Artworks Kft., Budapest-Paris, 2006.

333. (*Csónak viharban (Olasz tengerpart), 1937 körül* címen)

Fotó: MNG üvegnegatív 14.337

FELTEHETŐLEG KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Kunstneres Hus: Moderne Ungarsk Malerkunst. Oslo,

1937. 92. tétel (*Csónak a viharban* címmel)

Márffy sokszor utazott az idők folyamán. Az első tanulmányutak még a városokba vitték (pl. Párizs, Brugge, Róma), de ahogy később maga is vall róla, jobban szeretett vízpartok, tengerek közelébe menni, ahol fantáziájának semmi sem szabott határt: „*Sokat voltam külföldön s mindig nosztalgiám volt a tenger után. A legjobb hatást váltotta ki belőlem*” – mesélte Horváth Bélának 1957-ben.¹ A harmincas években kedvelt desztinációi Ospedaletti, Bordighera, Tengerssee, a Côte d’Azur, az olasz tengerpart vagy a Comói-tó voltak. Noha gyakran a műcímekben is megjelenő helynevek csak jelzésül szolgálnak, hiszen többségük nem ott készült, hanem a budapesti lakásában. Ezen túl, Márffy soha sem ragaszkodott a táj hű visszaadásához, csupán az érzések és élmények megragadására törekedett.

A harmincas évek derekán lett Márffy kedvelt témája a halászkok, csónakosok és evezősök ábrázolása. Ezeknél a képeknél – Egy József balatoni képeihez hasonlóan – nem a szociális tartalom és a munkatevékenység a domináns, hanem az ember és a természet közötti, sokszor küzdelmes kapcsolat. A *Vihar a tengeren* című olajkép kompozíciós megoldása a Nemzeti Galériában őrzött *Evezősökkel* vethető össze. Mindkét festmény merész rálátásban, szinte felülről mutatja a csónakot, és a benne tevékenykedő alakokat. A balról jobbra és a jobbról balra tartó átlós szerkesztéssel, valamint a vízszintes és függőleges tengelyre vetülő hol élesebb, hol tompább szöveget bezáró csónakok elhelyezésével, a festő ellentétes hatásokat ér el a két képnél. Az evezősök szinte siklanak, a hajó orra már el is hagyta a képmezőt. Az árbc egyene-

sét a tengerhullámok és evezőlapátok metszik, ezáltal ritmikus, lendületes mozgás érzetét keltik, melyet a kékes klorit légysága ellensúlyoz. A *Vihar a tengeren* mozgásiránya fordított, ahogyan az emberek sem az elemekkel (a széllel és a vízzel) vannak, hanem háborúban állnak egymással. A csónak szinte kezelhetetlen, a szél oldalirányból jön, a hullámok szélteben csapkodják a fedélzetet. A színek sem harmonikusak, Márffy a kékek mellé lilát és sötétrózsaszíneket helyezett. Az ellentétes mozgásoknak, a komponálásnak köszönhetően itt a csónak alig halad. Ez a fajta felülnézeti szerkesztésmód más magyar képzőművésznél is megjelenik, Márffy vázlatai arról tanúskodnak, hogy bennük a struktúra, a dinamika és a mozgás kifejezése foglalkoztatta.

FÖLDES LÉNA

¹ idézi: Rockenbauer Zoltán: Márffy Ödön (Monográfia és életmű-katalógus). Budapest, 2008, 44. In: <http://doktori.btk.elte.hu/art/rockenbauer/diss.pdf>

1. Derkovits Gyula: *Evezősök, 1923* magántulajdon

2. Egy József: *Balatoni halászkok, 1923* Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém

3. Márffy Ödön: *Evezősök, 1933 körül* Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

